

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น ๓๗๖ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

๔.๖ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

(n = ๓๗๖)		
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๗๐	๔๕.๒
หญิง	๒๐๖	๕๔.๘
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๖	๑๐๐.๐
๒. อายุ		
น้อยกว่า ๓๐ ปี	๗๘	๒๐.๗
๓๐-๔๐ ปี	๑๑๐	๒๙.๓
๔๑-๕๐ ปี	๙๐	๒๓.๙
๕๑ ปีขึ้นไป	๙๗	๒๕.๘
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๖	๑๐๐.๐
๓. อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๕๑	๑๓.๖
อาชีพส่วนตัว	๑๓๓	๓๕.๔
ชาวไร่/ชาวนา	๑๔๑	๓๗.๕
อื่น ๆ นิสิต/นักศึกษา	๕๑	๑๓.๖
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๖	๑๐๐.๐
๔. การศึกษา		
ประถมศึกษา/หรือเทียบเท่า	๑๖๗	๔๔.๔
มัธยมศึกษา/หรือเทียบเท่า	๑๓๕	๓๕.๙
อนุปริญญา/ปริญญาตรี	๖๑	๑๖.๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๓	๓.๕
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๖	๑๐๐.๐

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๕. รายได้ต่อเดือน		
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐	๒๕๔	๖๗.๖
๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐	๖๖	๑๗.๖
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐	๒๕	๖.๖
๒๐,๐๐๑ ขึ้นไป	๓๐	๘.๐
ค่าเฉลี่ยรวม	๓๗๖	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปตธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๒๐๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๘ และชาย จำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๐ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓ รองลงมาได้แก่มีอายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๙๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘ มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๙๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙ และน้อยกว่า ๓๐ ปี จำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗ ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาวไร่/ชาวนา จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ รองลงมาคือ อาชีพส่วนตัว จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔ ส่วนข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ นิสิต/นักศึกษานั้น มีจำนวนเท่ากันคือ ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖

การศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือเทียบเท่า จำนวน ๑๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔ รองลงมาได้แก่ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙ อนุปริญญา/ปริญญาตรี มีจำนวน ๖๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒ และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ จำนวน ๒๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๖ รองลงมาได้แก่รายได้ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๖ ส่วนรายได้มากกว่า ๒๐,๐๐๑ มีจำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐ และมีรายได้ ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๖ ตามลำดับ

๔.๒ ระดับภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสัปปุริสธรรม มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง ๗ ด้านโดยภาพรวม

(n=๓๖๗)

ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายก องค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์		ระดับของภาวะผู้นำ		
		($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑.	ด้านธัมมัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักเหตุ”	๓.๖๘	๐.๘๖	มาก
๒.	ด้านอัตถัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักผล”	๓.๕๘	๐.๙๑	มาก
๓.	ด้านอัตตัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักตน”	๓.๗๓	๐.๘๙	มาก
๔.	ด้านมัตตัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักประมาณ”	๓.๓๙	๐.๘๙	มาก
๕.	ด้านกาลัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักกาล”	๓.๔๔	๐.๘๙	มาก
๖.	ด้านปริสสัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักชุมชน”	๓.๗๓	๐.๙๒	มาก
๗.	ด้านปุคคลัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักบุคคล”	๓.๕๓	๐.๘๘	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๓.๕๘	๐.๘๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง ๗ ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ

(n=๓๖๗)

ด้านธัมมัญญตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักเหตุ”	ระดับของภาวะผู้นำ		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑. เป็นผู้เข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์ของการบริหารกิจการของ อบต. บุ่งน้ำเต้า	๓.๘๓	๐.๘๐	มาก
๒. เป็นผู้ที่ยึดหลักการและบริหารงานอย่างเป็นขั้นตอน	๓.๗๖	๐.๘๔	มาก
๓. เป็นผู้ที่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ตนเองจะต้องรับผิดชอบ	๓.๗๒	๐.๘๗	มาก
๔. เป็นนักวางแผนและจัดทำนโยบายสอดคล้องกับการบริหาร	๓.๖๒	๐.๙๑	มาก
๕. เป็นผู้ที่ตัดสินใจโดยยึดระเบียบกฎเกณฑ์	๓.๕๖	๐.๙๐	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๖๘	๐.๘๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความ
ความเป็นผู้รู้จักผล

(n=๓๖๗)

ด้านอัตถัณฺณฤตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักผล”	ระดับของภาวะผู้นำ		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑. เป็นผู้ที่มิจุดมุ่งหมาย หรือมีเป้าหมายในการทำงาน	๓.๗๐	๐.๙๓	มาก
๒. การบริหารกิจการ อบต. ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง	๓.๕๔	๐.๙๐	มาก
๓. เป็นผู้ที่ดำเนินงานตามแบบแผน หรือขั้นตอนที่กำหนดไว้	๓.๕๓	๐.๘๘	มาก
๔. เป็นนักพัฒนาที่มีการคิดโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ มา พัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ	๓.๕๕	๐.๘๙	มาก
๕. เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นไม่ว่าจะประสบปัญหาอะไร ก็ยังมีความ พยายามที่จะขับเคลื่อนไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้	๓.๖๐	๐.๙๖	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๕๘	๐.๙๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็น
ผู้รู้จักตน

(n=๓๖๗)

ด้านอัตตัญญูตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักตน”	ระดับของภาวะผู้นำ		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑. เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๓.๙๓	๐.๘๘	มาก
๒. เป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยภูมิความรู้ความสามารถ และมีความเชื่อมั่น ในตนเอง	๓.๗๖	๐.๘๕	มาก
๓. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง	๓.๖๒	๐.๙๑	มาก
๔. เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น ขยัน อดทน	๓.๖๑	๐.๙๑	มาก
๕. เป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี และมีความเสียสละ	๓.๗๕	๐.๘๙	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๗๓	๐.๘๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตาม
หลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
ในด้านความเป็นผู้รู้จักตน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า
อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ

(n=๓๖๓)			
ด้านมัตตัญญูตา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักประมาณ”	ระดับของภาวะผู้นำ		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑. กำหนดแผน หรือนโยบายมีความโปร่งใสสอดคล้องเหมาะสมและพอดี	๓.๕๙	๐.๘๗	มาก
๒. บริหารงบประมาณคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร	๓.๓๗	๐.๙๑	มาก
๓. เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตบนวิถีแห่งความพอเพียง	๓.๓๖	๐.๘๘	มาก
๔. สนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชายึดการดำเนินตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓.๓๖	๐.๘๘	มาก
๕. เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการโดยยึดหลักทางสายกลาง	๓.๔๑	๐.๘๘	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๓๙	๐.๘๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๓๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความเป็นผู้รู้จักกาล

		(n=๓๖๗)		
ด้านกาลัญญา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักกาล”		ระดับของภาวะผู้นำ		
		($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑.	จัดทำนโยบาย หรือโครงการเหมาะสมกับจังหวะและเวลา	๓.๕๗	๐.๘๘	มาก
๒.	สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาก่อนและหลังได้ดี	๓.๕๐	๐.๘๗	มาก
๓.	เป็นผู้ที่แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ทันต่อเหตุการณ์ และเวลา	๓.๕๐	๐.๙๓	มาก
๔.	เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการเวลาให้เกิดประโยชน์กับองค์กรสูงสุด	๓.๕๔	๐.๘๕	มาก
๕.	เป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	๓.๕๑	๐.๙๒	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		๓.๕๔	๐.๘๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักกาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความ
ความเป็นผู้รู้จักชุมชน

(n=๓๖๗)

ด้านปรัญญา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักชุมชน”	ระดับของภาวะผู้นำ		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนและองค์กร	๓.๙๘	๐.๙๔	มาก
๒. เป็นนักประสานงานที่ดีกับทุกองค์กร และทุกภาคส่วน	๓.๙๑	๐.๘๘	มาก
๓. ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	๓.๕๒	๐.๙๕	มาก
๔. ให้ความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของ เยาวชน และประชาชน	๓.๕๙	๐.๙๓	มาก
๕. เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั้งในและนอกองค์กร	๓.๖๗	๐.๙๐	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๗๓	๐.๙๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตาม
หลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
ในด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความ
ความเป็นผู้รู้จักบุคคล

(n=๓๖๗)

ด้านบุคคลัญญา หมายถึง “ความเป็นผู้รู้จักบุคคล”	ระดับของภาวะผู้นำ		
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปลผล
๑. สามารถบรรจุ แต่งตั้งหรือจัดวางบุคคลได้เหมาะสมกับงาน	๓.๔๕	๐.๘๘	มาก
๒. ให้โอกาสคนที่มีความรู้ให้ดำรงตำแหน่งที่เหมาะสม	๓.๔๕	๐.๘๔	มาก
๓. สามารถสื่อสารและประสานงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี	๓.๖๓	๐.๘๕	มาก
๔. เป็นผู้ที่เปิดโอกาส และสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ศึกษาเล่าเรียน	๓.๕๖	๐.๙๓	มาก
๕. เป็นผู้ที่เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากผู้ใต้บังคับบัญชา	๓.๕๙	๐.๘๙	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	๓.๕๓	๐.๘๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตาม
หลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
ในด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรได้แก่ การจำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน ตามสมมติฐานสมมติฐานที่ ๑-๕ ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนมีเพศต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศ มีรายละเอียดดังนี้ (n = ๓๗๖)

ระดับความคิดเห็นของประชาชน	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ชาย	๒.๙๐	๐.๒๒๒	-๔.๖๙	๐.๒๙๘
	หญิง	๓.๑๙	๐.๒๒๓		
ความเป็นผู้รู้จักผล	ชาย	๓.๑๐	๐.๒๓๘	-๐.๐๗	๐.๓๕๕
	หญิง	๓.๔๔	๐.๒๔๐		
ความเป็นผู้รู้จักตน	ชาย	๓.๐๐	๐.๒๓๑	-๗.๖๘	๐.๐๒๕*
	หญิง	๓.๔๓	๐.๒๔๐		
ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ชาย	๓.๑๐	๐.๒๓๘	-๑.๒๓๒	๐.๕๙๖
	หญิง	๓.๔๒	๐.๒๓๘		
ความเป็นผู้รู้จักกาล	ชาย	๓.๐๕	๐.๒๓๔	-๑.๐๐๘	๐.๒๕๑
	หญิง	๓.๔๐	๐.๒๓๗		
ความเป็นผู้รู้จักชุมชน	ชาย	๓.๒๒	๐.๒๔๗	-๑.๓๖๓	๐.๔๔๐
	หญิง	๓.๓๗	๐.๒๓๗		
ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ชาย	๒.๙๖	๐.๒๒๗	-๑.๓๖๙	๐.๐๔๙*
	หญิง	๓.๒๐	๐.๒๒๓		
รวมทั้งหมด	ชาย	๒.๐๒	๑.๒๙๔	-๙.๗๑	๐.๐๘๗
	หญิง	๓.๘๓	๑.๓๑๕		

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test แบบข้อมูล ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับ ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักตน, และความเป็นผู้รู้จักบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ, ความเป็นผู้รู้จักผล, ความเป็นผู้รู้จักประมาณ, ความเป็นผู้รู้จักกาล, และความเป็นผู้รู้จักชุมชนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนมีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๑ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุมีรายละเอียดดังนี้

(n = ๓๗๖)

ระดับภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ระหว่างกลุ่ม	๗๘.๐๔๕	๔	๑๙.๕๑๑	๒.๑๐๗	.๐๗๙
	ภายในกลุ่ม	๓๔๒.๕๒๘	๓๗๐	๙.๒๕๘		
	รวม	๓๕๐.๕๗๓	๓๗๔			
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล	ระหว่างกลุ่ม	๒๓.๖๙๐	๔	๕.๙๒๒	.๕๔๕	.๗๐๓
	ภายในกลุ่ม	๔๐๓.๙๑๕	๓๗๑	๑๐.๘๗๓		
	รวม	๔๐๕.๖๐๕	๓๗๕			
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน	ระหว่างกลุ่ม	๘๑.๕๑๐	๔	๒๐.๓๗๘	๑.๙๔๙	.๑๐๒
	ภายในกลุ่ม	๓๘๗.๖๕๔	๓๗๑	๑๐.๔๕๕		
	รวม	๓๙๖.๑๖๔	๓๗๕			
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๓๖๔	๔	๔.๕๙๑	.๔๒๔	.๗๙๒
	ภายในกลุ่ม	๔๐๒.๒๘๑	๓๗๑	๑๐.๘๓๖		
	รวม	๔๐๓.๖๔๕	๓๗๕			

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๕. ความเป็นผู้รู้จัก กาล	ระหว่างกลุ่ม	๒๔.๗๒๘	๔	๖.๑๘๒	.๕๘๒	.๖๗๖
	ภายในกลุ่ม	๓๙๓.๑๘๐	๓๗๑	๑๐.๖๑๕		
	รวม	๓๙๖.๙๐๘	๓๗๕			
๖. ความเป็นผู้รู้จัก ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	๑๓๒.๑๗๖	๔	๓๓.๐๔๔	๓.๐๕๗*	.๐๑๗*
	ภายในกลุ่ม	๔๐๑.๔๑๔	๓๗๑	๑๐.๘๑๐		
	รวม	๕๓๓.๕๙๐	๓๗๕			
๗. ความเป็นผู้รู้จัก บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	๒.๓๐๕	๔	.๕๗๖	.๗๑๑	.๕๘๕
	ภายในกลุ่ม	๓๐.๖๒๑	๓๗๑	.๘๑๐		
	รวม	๓๐๘.๙๒๖	๓๗๕			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๑๖๗.๑๒๘	๔	๔๑๙.๗๘๒	๑.๓๐๓	.๒๖๘
	ภายในกลุ่ม	๑๑๙.๗๗๒	๓๗๐	๓๒๒.๒๑๐		
	รวม	๑๒๐.๙๐๐	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่าง ๑ ด้าน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน ดังนี้

(n = ๓๗๖)

อายุ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		น้อยกว่า ๓๐ ปี	๓๐-๔๐ ปี	๔๐-๕๐ ปี	๕๐ ปีขึ้นไป
		๓.๑๖	๓.๓๑	๓.๔๕	๓.๑๙
น้อยกว่า ๓๐ ปี	๓.๑๖	-	-๐.๑๕	-๐.๐๑	-๐.๑๑
๓๑-๔๐ ปี	๓.๓๑	-	-	-๐.๑๔	-๐.๑๒
๔๑-๕๐ ปี	๓.๔๕	-	-	-	๐.๒๖*
๕๐ ปีขึ้นไป	๓.๑๙	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนมีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพมีรายละเอียดดังนี้

(n = ๓๗๖)

ระดับภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ระหว่างกลุ่ม	๕๔.๕๖๑	๓	๑๘.๑๘๗	๑.๙๕๖	.๑๒๐
	ภายในกลุ่ม	๓๔๔.๐๑๒	๓๗๑	๙.๒๙๗		
	รวม	๓๙๐.๕๗๓	๓๗๔			
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล	ระหว่างกลุ่ม	๘๙.๓๒๑	๓	๒๙.๗๗๔	๒.๗๙๑*	.๐๔๐*
	ภายในกลุ่ม	๓๙๖.๒๘๔	๓๗๒	๑๐.๖๖๗		
	รวม	๔๐๕.๖๐๕	๓๗๕			
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน	ระหว่างกลุ่ม	๑๐๘.๙๙๙	๓	๓๖.๓๓๓	๓.๕๑๐	.๐๑๕*
	ภายในกลุ่ม	๓๘๕.๑๖๕	๓๗๒	๑๐.๓๕๓		
	รวม	๓๙๖.๑๖๔	๓๗๕			
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๒๔.๓๘๐	๓	๘.๑๒๗	.๗๕๓	.๕๒๑
	ภายในกลุ่ม	๔๐๑.๒๖๕	๓๗๒	๑๐.๗๙๑		
	รวม	๔๐๓.๖๔๕	๓๗๕			
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล	ระหว่างกลุ่ม	๒๖.๑๗๓	๓	๘.๗๒๔	.๘๒๔	.๔๘๑
	ภายในกลุ่ม	๓๙๓.๗๓๕	๓๗๒	๑๐.๕๘๓		
	รวม	๓๙๖.๙๐๘	๓๗๕			
๖. ความเป็นผู้รู้จักชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	๑๑๘.๓๑๓	๓	๓๙.๔๓๘	๓.๖๔๖*	.๐๑๓*
	ภายในกลุ่ม	๔๐๒.๒๗๗	๓๗๒	๑๐.๘๑๘		
	รวม	๔๑๔.๕๙๑	๓๗๕			
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	๖๘.๘๒๑	๓	๒๒.๙๔๐	๒.๔๑๘	.๐๖๖*
	ภายในกลุ่ม	๓๕๓.๐๑๘	๓๗๒	๙.๔๘๙		
	รวม	๓๕๙.๘๔๐	๓๗๕			

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
	ระหว่างกลุ่ม	๒๐.๗๐๐	๓	๖๗.๒๓๓	๒.๐๙๕	.๑๐๑
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๑๑๘.๒๐๐	๓๗๑	๓๒.๔๔๐		
	รวม	๑๒๐.๙๐๐	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่าง ๔ ด้าน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๔, ๔.๑๕, ๔.๑๖, และ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักผล ดังนี้

(n = ๓๗๖)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	อาชีพ ส่วนตัว	ชาวไร่/ ชาวนา	อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา
		๓.๓๘	๓.๗๙	๒.๗๓	๒.๙๙
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๓๘	-	-๐.๔๑	-๑.๔๗	-๑.๑๕
อาชีพส่วนตัว	๓.๗๙	-	-	๑.๐๖*	-๐.๓๒
ชาวไร่/ชาวนา	๒.๗๓	-	-	-	-๐.๒๖
อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา	๒.๙๙	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้านความเป็นผู้รู้จักผล พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพชาวไร่/ชาวนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักตน ดังนี้

(n = ๓๗๖)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	อาชีพ ส่วนตัว	ชาวไร่/ ชาวนา	อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา
		๓.๖๗	๓.๕๘	๒.๖๓	๓.๑๙
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๖๗	-	๐.๑๘	-๐.๗๗	-๐.๒๖
อาชีพส่วนตัว	๓.๕๘	-	-	๐.๙๕*	-๐.๕๑
ชาวไร่/ชาวนา	๒.๖๓	-	-	-	-๐.๕๖
อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา	๓.๑๙	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้านความเป็นผู้รู้จักตน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพชาวไร่/ชาวนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน ดังนี้

(n = ๓๗๖)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	อาชีพ ส่วนตัว	ชาวไร่/ ชาวนา	อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา
		๓.๘๖	๓.๔๖	๒.๘๗	๒.๒๘
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๖	-	๐.๔	-๐.๑๙	-๐.๑๙
อาชีพส่วนตัว	๓.๔๖	-	-	๐.๕๙*	๐.๐๐๐
ชาวไร่/ชาวนา	๒.๘๗	-	-	-	๐.๕๙*
อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา	๒.๒๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพชาวไร่/ชาวนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และประชาชนที่มีอาชีพชาวไร่/ชาวนา มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่เป็นนิสิตนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล ดังนี้

(n = ๓๗๖)

อาชีพ	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	อาชีพ ส่วนตัว	ชาวไร่/ ชาวนา	อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา
		๓.๓๖	๓.๒๙	๒.๗๗	๓.๐๒
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๓๖	-	๐.๐๗	-๐.๑๘	๐.๐๙
อาชีพส่วนตัว	๓.๒๙	-	-	๐.๕๒*	-๐.๒๗
ชาวไร่/ชาวนา	๒.๗๗	-	-	-	-๐.๒๕
อื่น ๆ คือ นิสิต/นักศึกษา	๓.๐๒	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพส่วนตัว มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีอาชีพชาวไร่/ชาวนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนมีการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๘ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

(n = ๓๗๖)

ระดับภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ความเป็นผู้รู้จักเหตุ	ระหว่างกลุ่ม	๕.๐๔๔	๓	๑.๖๘๑	.๑๗๘	.๙๑๑
	ภายในกลุ่ม	๓๔๙.๕๓๐	๓๗๑	๙.๔๓๐		
	รวม	๓๕๐.๕๗๓	๓๗๔			
๒. ความเป็นผู้รู้จักผล	ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๙๓๓	๓	๓.๙๗๘	.๓๖๖	.๗๗๘
	ภายในกลุ่ม	๔๐๔.๖๗๒	๓๗๒	๑๐.๘๗๕		
	รวม	๔๐๕.๖๐๕	๓๗๕			
๓. ความเป็นผู้รู้จักตน	ระหว่างกลุ่ม	๔๖.๓๕๒	๓	๑๕.๔๕๑	๑.๔๖๙	.๒๒๓
	ภายในกลุ่ม	๓๙๑.๘๑๒	๓๗๒	๑๐.๕๒๑		
	รวม	๓๙๖.๑๖๔	๓๗๕			
๔. ความเป็นผู้รู้จักประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๒๓.๔๖๖	๓	๗.๘๒๒	.๗๒๕	.๕๓๘
	ภายในกลุ่ม	๔๐๑.๑๗๙	๓๗๒	๑๐.๗๙๓		
	รวม	๔๐๓.๖๔๕	๓๗๕			
๕. ความเป็นผู้รู้จักกาล	ระหว่างกลุ่ม	๒๖.๐๖๗	๓	๘.๖๘๙	.๘๒๑	.๔๘๓
	ภายในกลุ่ม	๓๙๓.๘๔๒	๓๗๒	๑๐.๕๘๓		
	รวม	๓๙๖.๙๐๙	๓๗๕			
๖. ความเป็นผู้รู้จักชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	๖๒.๐๗๙	๓	๒๐.๖๙๓	๑.๘๘๖	.๑๓๑
	ภายในกลุ่ม	๔๐๘.๕๑๒	๓๗๒	๑๐.๙๖๙		
	รวม	๔๑๐.๕๙๑	๓๗๕			
๗. ความเป็นผู้รู้จักบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๔๙๘	๓	๗.๑๖๖	.๗๔๕	.๕๒๖
	ภายในกลุ่ม	๓๕๗.๓๔๑	๓๗๒	๙.๖๑๗		

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปริสธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
	รวม	๓๕๙.๘๔๐	๓๗๕			
	ระหว่างกลุ่ม	๗๓๕.๙๖๐	๓	๒๔๕.๓๒๐	.๗๕๗	.๕๑๙
รวมทั้งหมด	ภายในกลุ่ม	๑๒๐.๙๔๐	๓๗๑	๓๒๓.๘๘๔		
	รวม	๑๒๐.๙๐๐	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนมีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนมีรายละเอียดดังนี้

(n = ๓๗๖)

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปริสธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
๑. ความเป็นผู้รู้จัก เหตุ	ระหว่างกลุ่ม	๔๐.๐๐๔	๔	๑๐.๐๐๑	๑.๐๖๘	.๓๗๒
	ภายในกลุ่ม	๓๔๖.๕๗๐	๓๗๐	๙.๓๖๑		
	รวม	๓๕๐.๕๗๓	๓๗๔			
๒. ความเป็นผู้รู้จัก ผล	ระหว่างกลุ่ม	๓๕.๕๒๗	๔	๘.๘๘๒	.๘๑๙	.๕๑๓
	ภายในกลุ่ม	๔๐๒.๐๗๘	๓๗๑	๑๐.๘๔๑		
	รวม	๔๐๕.๖๐๕	๓๗๕			
๓. ความเป็นผู้รู้จัก ตน	ระหว่างกลุ่ม	๑๑๒.๘๐๒	๔	๒๘.๒๐๐	๒.๗๑๙*	.๐๓๐*
	ภายในกลุ่ม	๓๘๔.๓๖๓	๓๗๑	๑๐.๓๗๐		

ระดับภาวะผู้นำตาม หลักสัปปุริสธรรม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
	รวม	๓๙๖.๑๖๔	๓๗๕			
๔. ความเป็นผู้รู้จัก ประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	๔๑.๙๗๒	๔	๑๐.๔๙๓	.๙๗๔	.๔๒๒
	ภายในกลุ่ม	๓๙๙.๖๗๓	๓๗๑	๑๐.๗๗๓		
	รวม	๔๐๓.๖๔๕	๓๗๕			
๕. ความเป็นผู้รู้จัก กาล	ระหว่างกลุ่ม	๖๖.๖๒๖	๔	๑๖.๖๕๗	๑.๕๘๖	.๑๗๗
	ภายในกลุ่ม	๓๘๙.๒๘๒	๓๗๑	๑๐.๕๐๒		
	รวม	๓๙๖.๙๐๘	๓๗๕			
๖. ความเป็นผู้รู้จัก ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	๘๒.๙๒๐	๔	๒๐.๗๓๐	๑.๘๙๔	.๑๑๑
	ภายในกลุ่ม	๔๐๕.๖๗๑	๓๗๑	๑๐.๙๔๓		
	รวม	๔๑๔.๕๙๑	๓๗๕			
๗. ความเป็นผู้รู้จัก บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	๙๖.๑๔๕	๔	๒๔.๐๓๖	๒.๕๔๖*	.๐๓๙*
	ภายในกลุ่ม	๓๕๐.๖๙๕	๓๗๑	๙.๔๔๑		
	รวม	๓๕๙.๘๔๐	๓๗๕			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	๒๑๔.๑๖๙	๔	๕๓๗.๐๔๒	๑.๖๗๓	.๑๕๕
	ภายในกลุ่ม	๑๑๘.๗๓๑	๓๗๑	๓๒๐.๙๔๓		
	รวม	๑๒๐.๙๐๐	๓๗๕			

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่าง ๒ ด้าน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๐ และ ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักตน ดังนี้

(n = ๓๗๖)

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๕,๐๐๐-	๑๐,๐๐๑-	๑๕,๐๐๑-	มากกว่า
		๑๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๑
		บาท	บาท	บาท	บาท
		๓.๐๖	๓.๑๘	๓.๕๔	๓.๒๘
๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๐๖	-	-๐.๑๒	๐.๑๕	๐.๕๙
๑๐,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๑๘	-	-	-๐.๒๗	-๐.๔๔
๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๕๔	-	-	-	๐.๑๗*
มากกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท	๓.๒๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่ ด้านความเป็นผู้รู้จักตน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ แตกต่างจากประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน มากกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล ดังนี้

(n = ๓๗๖)

รายได้ต่อเดือน	$\bar{X}$	ผลต่างของค่าเฉลี่ย			
		๕,๐๐๐-	๑๐,๐๐๑-	๑๕,๐๐๑-	มากกว่า
		๑๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๑
		บาท	บาท	บาท	บาท
		๒.๘๔	๓.๓๒	๓.๘๖	๓.๕๘
๕,๐๐๐- ๑๐,๐๐๐ บาท	๒.๘๔	-	-๐.๔๘	๐.๐๖	-๐.๘๘
๑๐,๐๐๑- ๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๓๒	-	-	-๐.๕๔	-๐.๘๒
๑๕,๐๐๑- ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๘๖	-	-	-	๐.๒๘*
มากกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท	๓.๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์โดยภาพรวม น้อยกว่าชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๒๐,๐๐๑ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนตำบลบุงน้ำเต้าต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open-Ended) ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยสรุปเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๒ ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุ	
ผู้นำแก้ปัญหาตามใจตนเอง โดยไม่ฟังความคิดเห็นของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา	ผู้นำควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เพื่อให้เกิดมุมมองหลากหลายและแก้ปัญหาได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
ด้านความเป็นผู้รู้จักผล	
ผู้นำขาดการดำเนินงานตามโครงการที่ตนวางแผน และเน้นแต่จัดกิจกรรมมากเกินไป	ผู้นำควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหาร อบต. และควรถามความคิดเห็นของประชาชนให้มาก
ด้านความเป็นผู้รู้จักตน	
บางครั้งผู้นำก็ทำโครงการต่าง ๆ โดยไม่คิดคำนึงถึงว่าอันไหนควรทำก่อน อันไหนควรทำหลัง	ผู้นำควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการประพฤติของตน และควรพิจารณาโครงการต่าง ๆ ว่าโครงการนั้นทำแล้วเกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด
ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณ	
ผู้นำใช้งบประมาณในการบริหาร อบต. เกินความจำเป็น	ผู้นำควรวางแผนงานให้สามารถปฏิบัติได้และเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่
ด้านความเป็นผู้รู้จักกาล	
ผู้นำขาดการจัดลำดับความสำคัญ ในการบริหารงาน อบต.	ผู้นำควรจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมหรือการบริหารงานของอบต.

ปัญหา อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชน	
ผู้นำยังเข้าไม่ถึงประชาชนเท่าที่ควร จึงไม่สามารถรู้ปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริง	ผู้นำควรออกไปสำรวจความทุกข์ยากของประชาชน แล้วนำปัญหาต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ทันต่อความต้องการของประชาชน
ด้านความเป็นผู้รู้จักบุคคล	
ผู้นำขาดการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษา และใช้บุคลากรไม่เหมาะสมกับงาน	ผู้นำควรส่งเสริมบุคลากรในองค์กรให้เกิดความรู้ความสามารถและได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ และควรใช้บุคลากรให้เหมาะสมกับการงานที่พึงกระทำได้

๔.๕ บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๙ รูป หรือคน ได้แก่

๑. พระครูบวรพัชรโสภิต	ตำแหน่ง เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า
๒. พระอธิการบุญเรือง เตชธมโม	ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า
๓. นายมานิต สุขห่อง	ตำแหน่ง กำนันตำบลบุงน้ำเต้า
๔. นายอุดม เศษโพธิ์	ตำแหน่ง ผอ.มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์
๕. นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ	ตำแหน่ง ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า
๖. นายบุญมาก มหาชัย	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า
๗. นายสุริยา เปลียนพุ่ม	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า
๘. นางไกล่รุ่ง สนเทียนวัด	ตำแหน่ง ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า
๙. นายไกรเวทย์ จันทร์คำ	ตำแหน่ง อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้า

ผลการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (In-depth Interview) ต่อภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถสรุปผลโดยจำแนกตามรายชื่อของการวิจัย ดังนี้

ด้านธัมมัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักเหตุ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากที่เห็นว่าเข้าใจปัญหาของ อบต. พบว่าเข้าใจปัญหาในของ อบต. เป็นบางอย่างดี^๑ เข้าใจปัญหาของ อบต. เป็นอย่างดี และคิดแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^๒ ผู้บริหาร อบต. เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น และพร้อมจะไข^๓ ผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้า มีการประชุมทำแผนจัดทำแผนประจำปี โดยเชิญผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน สมาชิก อบต. เข้าประชุม และจัดทำแผนประจำปี ซึ่งจะกล่าวถึงปัญหา ความเดือดร้อนของประชาชนแต่ละหมู่บ้าน ท่านนายกต้องทราบ และเข้าใจปัญหาเหล่านั้นๆ^๔ เข้าใจปัญหาในตำบลบุงน้ำเต้า^๕ รองลงมาที่เห็นว่าพอเข้าใจปัญหาของ อบต. พบว่า เข้าใจในบางเรื่อง แต่ไม่ใช่ทุกเรื่อง^๖ เข้าใจปัญหาบางเรื่อง แต่ไม่ใช่ทุกเรื่อง เพราะการบริหารของ อบต. นั้นต้องเป็นไปตามระบบของราชการ^๗ ผู้บริหาร อบต. เข้าใจปัญหาของ อบต. แต่ไม่เข้าใจปัญหาของประชาชน^๘ ส่วนน้อยที่เห็นว่าไม่เข้าใจปัญหาของ อบต. พบว่า ไม่เข้าใจ เพราะไม่ใช่คนในพื้นที่ และไม่ตั้งใจแก้ปัญหาในชุมชน เห็นแก่ตัวและพวกพ้อง^๙

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักเหตุทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่าผู้บริหาร อบต.บุงน้ำเต้า เข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้นใน อบต. และพยายามแก้ไขปัญหาดังที่เกิดขึ้น ส่วน

^๑ สัมภาษณ์ พระครูบรรพตวิมลโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๒ สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เดชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๓ สัมภาษณ์ นายสุริยา เปลี่ยนพุ่ม, ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๔ สัมภาษณ์ นางไกล่รุ่ง สอนเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๕ สัมภาษณ์นายไกรเวทย์ จันทร์คำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๖ สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ.มหารัชมงคลคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๗ สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เวลา, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๘ สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^๙ สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

น้อยเห็นว่าเข้าใจปัญหาเป็นบางเรื่อง เพราะการแก้ไขปัญหานั้นๆ นั้นต้องเป็นไปตามระบบราชการ ต้องรอเวลาในการแก้ไข

ด้านอัตถัณฺณุตตา คือ ความเป็นผู้รู้จักผล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากเห็นว่าควรปรึกษาคนในตำบล พบว่า การแก้ไขปัญหามอบหมาย อบต. คนเดียวคงไม่สามารถแก้ไขปัญหา เพราะบางเรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นๆ ร่วมพัฒนาด้วย โดยเฉพาะบางเรื่องจำเป็นต้องจัดทำประชาคมชาวบ้านในพื้นที่รับผิดชอบ^{๑๐} ผู้บริหาร อบต. ต้องนำปัญหานั้นไปปรึกษากับสมาชิก และผู้นำหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้ร่วมกันแก้ไข^{๑๑} นายกนำปัญหาที่เกิดขึ้นในตำบลไปศึกษาคนในหมู่บ้าน^{๑๒} แก้ไขปัญหาด้วยการมีส่วนร่วมจากบุคคลากรในหน่วยงานของตน และจากผู้นำหมู่บ้านให้ได้รับความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารงานต่างๆ ได้ดี^{๑๓} รองลงมา พบว่า ผู้บริหาร อบต. ต้องเข้าใจประชาชน และทำตามประชาชนขอด้วย^{๑๔} ท่านผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้า ต้องพิจารณาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยจัดลำดับความสำคัญ และความเร่งด่วน เพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณลงสู่โครงการต่างๆ ดำเนินตามโครงการ และประเมินผล^{๑๕} การแก้ไขปัญหานั้นๆ นั้นขึ้นอยู่กับว่ามากน้อยเพียงใด ถ้าน้อยก็แก้ได้ง่าย แต่ถ้ามากก็แก้ไขได้ยาก^{๑๖} ท่านสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้อยู่แล้ว อยู่ที่ท่านจะแก้ไขปัญหานั้นหรือเปล่า^{๑๗}

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ.มหาสิริรามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๑} สัมภาษณ์ นายสุริยา เปลียนพุ่ม, ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์นายไกรเวทย์ จันทรคำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เดชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นางไกล่รุ่ง สมนเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระครูบวรพัชรโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ส่วนน้อย พบว่า เข้าใจว่าเขาคงไม่แก้ไข เพราะไม่ใช่คนพื้น^{๑๘}

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักผลทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่า ผู้บริหาร อบต.บุงน้ำเต้า การแก้ไขปัญหาดังกล่าว นั้นจะแก้ไขคนเดียวสำเร็จได้ยากผู้บริหาร อบต. ต้องปรึกษาคณะ หรือหน่วยงานในตำบล และปรึกษากับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้นๆ จึงจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ส่วนน้อยที่เห็นว่าผู้บริหาร อบต. ต้องทำตามประชาชนขอ และต้องพิจารณาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนว่า อันไหนควรทำก่อน-หลัง

ด้านอัตตัญญูตา คือ ความเป็นผู้รู้จักตน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากเห็นว่ามีความพร้อมที่จะมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาดังกล่าว พบว่า ผู้บริหาร อบต. นั้นมีความพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว อยู่แล้ว เพราะถือว่าท่านมีความรู้ความสามารถอยู่มาก^{๑๙} มีความพร้อมที่จะมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านั้นมาก จากการสำรวจพื้นที่ต่างๆ ก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี สามารถรู้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งในการบริหารงานเป็นอย่างดี และได้นำมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลตามความประสงค์ทุกประการ^{๒๐} ท่านมีความพร้อมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถของท่านนั้นถือว่ามากอยู่^{๒๑} ผู้บริหาร อบต. บุงน้ำเต้า มีความพร้อมในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ หรือกำลังคน^{๒๒} มีความพร้อมเป็นอย่างดี^{๒๓} รองลงมาว่าพอมีความพร้อมที่จะมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านั้น พบว่า คนใดที่อาสาเข้ามามารับใช้ประชาชน ต้องพร้อมทั้งคุณธรรมและจริยธรรม โดยเฉพาะการซื่อสัตย์สุจริต หากบรรลุเป้าหมายจะมีจิตมุ่งมั่น ก็สามารถบรรลุผล และชาวบุงน้ำเต้า ก็จะมีผู้นำที่ดี บ้านเมืองก็จะเจริญรุ่งเรือง^{๒๔} ท่านผู้บริหาร อบต. บุงน้ำเต้า มีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดีแต่บางเรื่องก็ล่าช้าเกินไป และปัญหาบางเรื่องไม่ได้รับการแก้ไขหรือ

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลูก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูบวรพัชรโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลูก จังหวัดเพชรบูรณ์ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เดชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลูก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลูก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายสุริยา เปื่อยน่วม, ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลูก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๓} สัมภาษณ์นายไกรเวทย์ จันทรคำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอลำลูก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ.มหาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

บางเรื่องแก้ไขแล้ว ไม่กำกับติดตาม ประเมินผลในการแก้ไขปัญหานั้นๆ เช่นปัญหาความเดือดร้อน การขาดแคลนแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ควรจัดทำหมั่นคง และถาวร^{๒๕} ส่วนน้อยเห็นว่าไม่มีความพร้อมที่จะมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาลำนี้ พบว่า ไม่มีทาง เพราะเขาชอบแก้ตัวและสร้างภาพไปวันๆ^{๒๖} ผู้บริหาร อบต. จะแก้ไขปัญหา แต่ไม่ตั้งใจจริง^{๒๗}

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักตนทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่า ผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้า มีความพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาดังๆ ทั้งยังเป็นผู้ที่มีความรู้มีความสามารถในด้านต่าง ๆ และมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหาดังๆ ได้ดี ส่วนน้อยเห็นว่าการแก้ไขปัญหานั้นผู้บริหาร อบต. แก้ไขไม่จริงจัง เพราะเห็นว่าเป็นนอกพื้นที่

ด้านมัตตัญญูตา คือ ความเป็นผู้รู้จักประมาณ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากเห็นว่าควรที่จะแก้ไขให้เร็ว พบว่า ๑) แก้ไขโดยนัดประชุมบุคลากรของตนให้เข้าใจปัญหา ในการทำงานมุ่งมั่นทางสร้างสรรค์ เพื่อความเจริญของหน่วยงานของตนและชุมชน ๒) ได้จากส่วนกลางที่จัดสรรมาให้ มีบางโอกาส ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมช่วยกันสนับสนุนด้วยดี ๓) ได้มาด้วยการจัดซื้อจัดจ้างในรูปแบบยื่นซองประกวดราคาด้วยราคาพอรับได้ และและมีคุณภาพดี ๔) เป็นไปตามแบบแผนหรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกประการ^{๒๘} ผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้า นอกจากจะใช้ 4 MS ในการแก้ไขปัญหาลำนี้แล้วยังต้องพึ่งพาส่วนราชการ และประชาชนในตำบลบุ่งน้ำเต้า เพื่อแก้ไขปัญหาดังๆ^{๒๙} การแก้ไขปัญหามีการจัดคนเหมาะสมกับงาน มีงบประมาณสนับสนุน ประกอบกับการจัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กระบวนการ ประสานงาน สอดคล้องกันก็น่าจะเพียงพอ สำหรับการแก้ไข แต่น่าจะแก้ไข ให้ทันที่กับปัญหาความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตของประชาชน ถ้าไม่พอควรหาหน่วยงานสนับสนุนจากภายนอก^{๓๐} รองลงมาเห็นว่าอยู่ที่ผู้นำที่จะแก้ไข

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางไกรสรุ้ง สนเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุ่งน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุ่งน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เตชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุ่งน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นายสุริยา เปลิยนพุ่ม, ผู้ใหญ่บ้านลำสมบัตี ตำบลบุ่งน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นางไกรสรุ้ง สนเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ปัญหานั้นได้ พบว่า ถ้าทำ 4 MS ได้ผล องค์กรก็ก้าวหน้า ชาวประมงก็มีสุข^{๓๑} การแก้ไขปัญหาย่อยที่ความตั้งใจไม่เกี่ยวกับปัจจัย ๑) มีเงินก็มี ๒) คนหรือบุคคลกรก็มี ๓) อุปกรณ์ก็มี ๔) การจัดการก็สามารถทำได้ ถ้ามีความตั้งใจ^{๓๒} ก็อยู่ที่ผู้นำเท่านั้นว่ามีความสามารถเพียงใดในการบริหาร 4 MS ให้ประสบผลสำเร็จ^{๓๓} ส่วนน้อยเห็นว่าแก้ไขได้ดี พบว่า คิดว่าใน อบต. บุ่งน้ำเต้ามีการบริหารจัดการเพียงพอ^{๓๔} ผู้บริหาร อบต. ต้องแก้ปัญหาเงินงบประมาณ และการจัดการทุกอย่าง^{๓๕} อบต. บุ่งน้ำเต้านั้น ถือว่ามีความพร้อมทุกอย่างสามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดี^{๓๖}

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักประมาณทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่าผู้บริหาร อบต.บุงน้ำเต้า การแก้ไขปัญหานั้น ทาง อบต. มีงบประมาณสนับสนุนดี ประกอบกับการจัดการ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือพร้อม แต่การแก้ไขปัญหานั้น ไม่ทันกับปัญหาความเดือดร้อนในการดำรงชีวิตของประชาชน ถ้าไม่พอควรหาหน่วยงานสนับสนุนจากภายนอก ส่วนน้อยเห็นว่าผู้บริหาร อบต. บริหารจัดการแก้ไขปัญหานั้น ได้ดี

ด้านกัลยาณุตตา คือ ความเป็นผู้รู้จักกาล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากเห็นว่าแก้ไขไม่ได้ทันเวลา และความต้องการของประชาชน พบว่า แก้ไขได้เป็นบางอย่าง เพราะการบริหารของส่วนราชการนั้นต้องรองประมาณ^{๓๗} ไม่ทันเวลา เพราะต้องรองประมาณจากส่วนกลาง หรือภาครัฐเข้ามา จึงจะดำเนินงานได้จากการสังเกตพบว่า ประชาชนตื่นตัวมาก หากหน่วยงาน อบต. ขาดงบประมาณ ก็จะปรึกษาหารือกันเพื่อให้หน่วยงาน อบต. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตปกครองของ อบต. จะร่วม

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ.มทลัษรรมคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๔} สัมภาษณ์นายไกรเวทย์ จันทร์คำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๖} สัมภาษณ์ พระครูบวรพัชรโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๗} สัมภาษณ์ พระครูบวรพัชรโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ด้วยช่วยกันทุกครั้งเมื่อเจอปัญหา^{๓๘} ข้อนั้นยาก เพราะไม่น่าจะทันต่อความต้องการของชาวตำบลบุงน้ำเต้า ต้องจัดทำประชาคม ต้องการอะไร ชาวบ้านจะให้แก้ไขปัญหอะไร บางปัญหาสามารถแก้ไข ปัญหาได้รวดเร็ว บางปัญหาอาจล่าช้า เนื่องจากต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง และยังมีข้อจำกัดของเวลาอีกด้วย^{๓๙} ไม่ทันเวลา เพราะว่าการบริหารงบประมาณต่างๆ ต้องรอการตรวจสอบ และอนุมัติก่อน^{๔๐} ผู้บริหาร อบต. บุงน้ำเต้า น่าจะแก้ไขปัญหาดังๆ ได้ทันเวลาเป็นบางเรื่อง^{๔๑} ท่านผู้บริหาร อบต. บุงน้ำเต้า ประสารงานให้ความช่วยเหลือประชาชนดี เช่น การจัดงานสืบสารประเพณี และวันสำคัญต่างๆ ดีแล้ว แต่ปัญหาเรื่อง อุปโภคบริโภค น้ำดื่ม น้ำใช้ สิ่งแวดล้อม ฝุ่น ถนน ไฟฟ้า ก็มีความสำคัญกับประชาชนในการดำเนินชีวิต อยู่ดีกินดี ควรแก้ไขตามลำดับความสำคัญ และทันท่วงที ให้นั่นคงและถาวร^{๔๒} รองลงมาเห็นว่าแก้ไขไม่ได้ พบว่า ไม่มีทาง เพราะเขาไม่เข้าใจประชาชน^{๔๓} ผู้บริหาร อบต. คงแก้ไขปัญหาของประชาชนไม่ทันเวลา ผ่านไปสมัยหนึ่งแล้วปัญหายังแก้ไขไม่ได้หมด^{๔๔} ส่วนน้อยเห็นว่าแก้ไขได้ทันเวลา และความต้องการของประชาชน พบว่า คิดว่าจะแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา และมีความพร้อมมากในการแก้ไขปัญหา^{๔๕}

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักกาลทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่าผู้บริหาร อบต.บุงน้ำเต้า แก้ไขปัญหาดังๆ ไม่ได้ทันเวลา และความต้องการของประชาชน เพราะว่าการบริหารของส่วนราชการนั้นต้องรองประมาณ จากส่วนกลาง หรือภาครัฐเข้ามาจึงจะดำเนินงานได้

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เตชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๓๙} สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ.มทลัธยมคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๑} สัมภาษณ์ นายสุริยา เปลิยนพุ่ม, ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๒} สัมภาษณ์ นางไกล่รุ่ง สอนเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๕} สัมภาษณ์ นายไกรเวทย์ จันท์คำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ส่วนน้อยเห็นว่า แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ทันเวลา และความต้องการของประชาชน และมีความพร้อมมากในการแก้ไขปัญหา

ด้านปรัญญา คือ ความเป็นผู้รู้จักชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากเห็นว่าจะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากประชาชนแก้ไขปัญหาดังกล่าว พบว่า ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากประชาชนเป็นอย่างดี^{๔๖} ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากประชาชน ช่วยกันคิดแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต่างฝ่ายต่างออกความคิดเห็น และรับข้อเสนอแนะ นำไปพิจารณา และปฏิบัติเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล หรือประโยชน์สูงสุด เพื่อความเจริญก้าวหน้าของ อบต.ต่อไป^{๔๗} ได้รับการช่วยเหลือดี เพราะว่า อบต. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ประชาชนจะมาช่วย และมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก^{๔๘} ผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้า ต้องได้รับการช่วยเหลือจากประชาชน ในการแก้ไขปัญหาในตำบลบุงน้ำเต้า^{๔๙} ผู้บริหาร อบต. ได้รับการช่วยเหลือจากประชาชน ดี^{๕๐} คิดว่า จะได้รับความร่วมมือจากพี่น้องในตำบลบุงน้ำเต้าเป็นอย่างมาก^{๕๑} ส่วนน้อยเห็นว่าจะไม่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากประชาชนแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้น ถ้าทำถูกต้อง พบว่า ความเห็นแก่ตัวทำให้เสื่อมศรัทธา ผู้นำที่ขาดความศรัทธา ก็ทำอะไรไม่สำเร็จ^{๕๒} ถ้าทำ และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่ประชาชนต้องการ ก็จะได้รับ การสนับสนุนแน่นอน^{๕๓} การแก้ไขปัญหาดังกล่าวความเดือดร้อนของประชาชน ถ้าท่านผู้บริหาร อบต. ทำถูกต้อง ก็จะได้รับ การสนับสนุนช่วยเหลือจากประชาชน และผู้นำหมู่บ้าน

^{๔๖} สัมภาษณ์ พระครูบวรพัชรโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๗} สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เตชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๘} สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๔๙} สัมภาษณ์ นายสุริยา เปลิยนพุ่ม, ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๐} สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๑} สัมภาษณ์ นายไกรเวทย์ จันทร์คำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๒} สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๓} สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ.มหาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

เป็นส่วนมาก ปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ จะได้รับการแก้ไข ถ้าทุกภาคส่วน ทุกหมู่ ทุกฝ่าย ให้ความร่วมมือ มีความสามัคคีกัน เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เสียสละ ประชาชนก็จะอยู่ดีมีสุข^{๕๔}

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชนทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่าผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้านั้น ได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากประชาเป็นอย่งดีจะได้จากการจัดกิจกรรมต่างๆ ประชนจะมาช่วย และมาร่วมงานเป็นจำนวนมาก ส่วนน้อยเห็นว่า จะไม่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากประชาชนแก้ไขปัญหาลำนั้น ถ้าทำถูกต้อง และแก้ไขปัญหาลูกจุดที่ประชาชนต้องการ ก็จะได้รับ การสนับสนุนแน่นอน

ด้านบุคคลโรปรัญญตา คือ ความเป็นผู้รู้จักบุคคล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนมากเห็นว่า ควรจะหาหน่วยงานในตำบลมาสนับสนุนช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหานั้นๆ พบว่า ควรหาหน่วยงานที่อยู่ภายในตำบล เช่น ผู้นำชุมชน เป็นต้น เพื่อที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความต้องการของประชาชน^{๕๕} ควรปรึกษาผู้นำชุมชน และดูตัวอย่างที่เขาทำสำเร็จแล้ว^{๕๖} ควรหาหน่วยงานต่างๆ เช่น หน่วยงานในตำบลที่รู้ปัญหาดีของตำบลมาช่วยกันแก้ไขปัญหที่ตนเองทำไม่ได้^{๕๗} ผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้า ควรจะประสานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ที่อยู่ภายในตำบลบุงน้ำเต้า^{๕๘} คิดว่าไม่ต้องหาหน่วยงานไหนมาสนับสนุน เพราะ อบต. บุ่งน้ำเต้ามีความพร้อมอยู่แล้ว^{๕๙} ส่วนน้อยเห็นว่าควรหาหน่วยงานนอก และในตำบล มาสนับสนุนช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหานั้นๆ พบว่า สมควรได้รับการสนับสนุนหลักจากส่วนกลาง นอกจากนั้นแล้วยังมีภาคเอกชน พ่อค้าประชาชน เข้าช่วยเหลือให้การสนับสนุนเชิงงบประมาณ และยังมีการชี้แนะแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความราบรื่นด้วยดี^{๖๐} แล้วแต่ว่า

^{๕๔} สัมภาษณ์ นางไกล่รุ่ง สอนเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๕} สัมภาษณ์ พระครูบวรพัชรโสภิต, เจ้าคณะตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๖} สัมภาษณ์ นายมานิต สุขหรั่ง, กำนันตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๗} สัมภาษณ์ นายรุ่งศักดิ์ ศุภศิริ, ผอ.โรงเรียนบ้านธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๘} สัมภาษณ์ นายสุริยา เปื่อยน่วม, ผู้ใหญ่บ้านถ้ำสมบัติ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๕๙} สัมภาษณ์ นายไกรเวทย์ จันทรคำ, อดีตกำนันตำบลบุงน้ำเต้าอำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๖๐} สัมภาษณ์ พระอธิการบุญเรือง เตชธมโม, เจ้าอาวาสวัดธารทิพย์ ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอลำลือ จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ปัญหานั้น ๆ จะเกี่ยวข้องกับใครหรือองค์กรใด ควรมีที่ปรึกษา จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ด้วย^{๖๑} ผู้บริหาร อบต. ควรแก้ปัญหาให้ประชาชนก่อน แล้วประชาชนจะช่วยเหลือได้^{๖๒} ท่านผู้บริหาร อบต. ควรประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นๆ แต่สิ่งที่สำคัญกำลังคนที่สำคัญที่สุด คือ ประชาชนและ ผู้นำทุกหมู่ ที่ทราบปัญหาอย่างแท้จริง ที่จะต้องที่จะต้องได้รับการแก้ไข^{๖๓}

จากการสัมภาษณ์ด้านความเป็นผู้รู้จักชุมชนทั้ง ๙ ท่านนั้น พอสรุปได้ว่า ส่วนมากเห็นว่าผู้บริหาร อบต. บุ่งน้ำเต้านั้น ควรจะหาหน่วยงานในตำบลมาสนับสนุนช่วยเหลือ เพื่อที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความต้องการของประชาชน และแก้ไขปัญหานั้นๆ ส่วนน้อยเห็นว่า ควรจะหาหน่วยงานนอกมาสนับสนุนช่วยเหลือ เช่น จากส่วนกลาง นอกจากนั้นแล้วยังมีภาคเอกชน แล้วแต่ว่าปัญหานั้นๆ จะเกี่ยวข้องกับใครหรือองค์กรใด ควรมีที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ ด้วยในแก้ไขปัญหานั้น

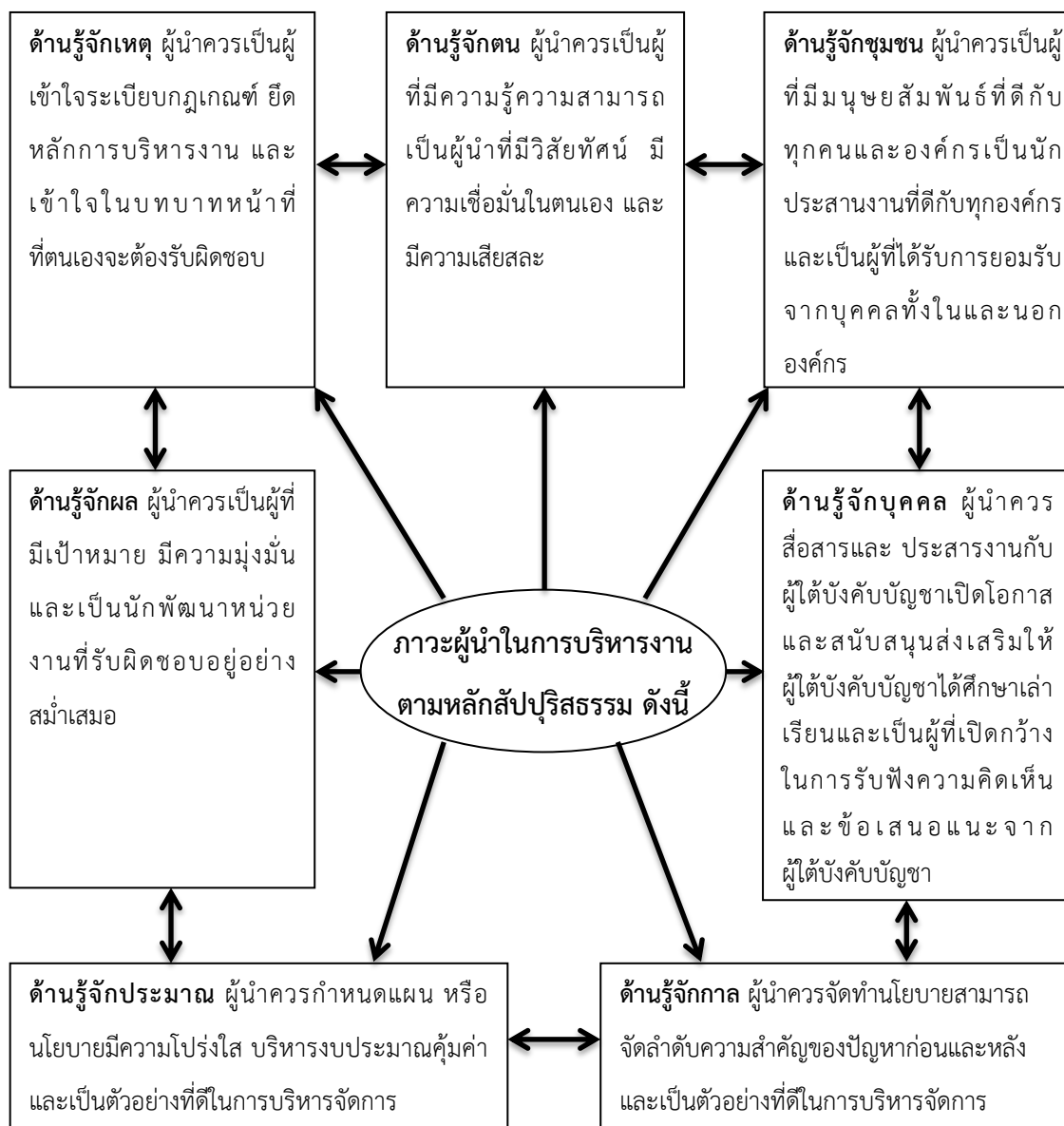
^{๖๑} สัมภาษณ์ นายอุดม เศษโพธิ์, ผอ. महालयรามคำแหง สาขาวิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๖๒} สัมภาษณ์ นายบุญมาก มหาชัย, ผู้ใหญ่บ้านเนินสะอาด ตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

^{๖๓} สัมภาษณ์ นางไกรรุ่ง สนิเทียนวัด, ครูโรงเรียนบ้านดงน้ำเต้า ตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์, วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

๔.๖ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์” ทำให้ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ใหม่จากการศึกษาดังแผนภาพที่ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ แสดงให้เห็นภาวะผู้นำในการบริหารงานตามหลักสัปปุริสธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ๗ ด้านดังนี้

ด้านรู้จักตน ผู้นำที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้น ควรรู้ว่าตนเองมีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำในสิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา และผู้นำที่สามารถที่พัฒนาในสิ่งใหม่ๆ ได้นั้นต้องเป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยภูมิความรู้ความสามารถ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องรู้จักพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้นำที่ดีนั้นจะต้องสำรวจอยู่เสมอว่าตนเองมีจุดอ่อนจุดแข็งอะไร แล้วดำเนินการปรับปรุงจุดอ่อนของตน ในขณะเดียวกันก็พัฒนาจุดแข็งของตนให้ดีขึ้นเรื่อย โดยเฉพาะผู้นำที่ดีควรเป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อมอารี และมีความเสียสละแก่ประโยชน์ส่วนร่วม

ด้านรู้จักชุมชน ผู้นำที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้นควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน และองค์กร เพื่อที่จะประสานงานต่างๆ กับทุกองค์กร และทุกภาคส่วน เพื่อที่จะได้สามารถเข้าใจความต้องการของสังคมนั้นได้ถูกต้อง หรือแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด นอกจากนี้ยังต้องรู้เข้าใจในระเบียบ กฎเกณฑ์วัฒนธรรม ประเพณีของสังคมนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง และยังเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั้งในและนอกองค์กรด้วย

ด้านรู้จักเหตุ ผู้นำ ที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้นควรรู้จักเป็นผู้เข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์ของการบริหารกิจการต่างๆ ขององค์กร ยึดหลักการและบริหารงานอย่างเป็นขั้นตอน และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ตนเองจะต้องรับผิดชอบ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

ด้านรู้จักผล ผู้นำที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้น ควรรู้จักมุ่งหมาย หรือมีเป้าหมายในการทำงานกล่าวคือ ผู้นำที่ดีจะต้องรู้จักจุดหมาย หรือเป้าหมายของหลักการที่ตนปฏิบัติ ผู้นำที่ดีต้องมีความมุ่งมั่นไม่ว่าจะประสบปัญหาอะไร ก็ยังมีความพยายามที่จะขับเคลื่อนไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ และเป็นนักพัฒนาที่มีการคิดโครงการ หรือกิจกรรมต่างๆ มาพัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่อย่างสม่ำเสมอเข้าใจวัตถุประสงค์องค์กรว่าจะไปทางไหนเพื่อประโยชน์อะไร เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างถูกต้องตามเป้าหมายนั้น

ด้านรู้จักบุคคล ผู้นำที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้น ควรรู้จักบุคคล คือ รู้ประเภทของบุคคลที่จะต้องเกี่ยวข้องด้วย เพื่อที่สามารถสื่อสารและประสานงานกับบุคคลนั้นว่าควรจะทำปฏิบัติต่อเขาได้ถูกต้องเหมาะสม ผู้นำที่ดีนั้นควรเป็นผู้ที่เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชา และควรเปิดโอกาส สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ตลอดจนสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับหมู่คณะและองค์กรได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

ด้านรู้จักกาล ผู้นำที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้น ต้องสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาก่อนและหลังได้ดี โดยเฉพาะจัดทำนโยบาย หรือโครงการเหมาะสมกับจังหวะและเวลาที่ควรประกอบกิจการงานต่างๆ หรือทำงานให้ทันกับเวลา และรู้คุณค่าของเวลา ผู้นำที่ดีควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการเวลาให้เกิดประโยชน์กับองค์กร ผู้นำที่ประสบความสำเร็จนั้นจะต้องเป็นผู้รู้จักการบริหารเวลาหรือวางแผนให้เหมาะสมกับเวลาอย่างถูกต้องกิจการทุกอย่างให้ลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมายที่วางไว้

ด้านรู้จักประมาณ ผู้นำที่เป็นผู้บริหาร อบต. นั้น ควรกำหนดแผน หรือนโยบายมีความโปร่งใสสอดคล้องเหมาะสม และพอดี ผู้นำที่ดีควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการโดยยึดหลักทางสายกลางรู้จักประมาณ รู้จักความพอดี กล่าวคือ ต้องรู้จักขอบเขตความพอเหมาะในการทำงานในเรื่องต่างๆ และบริหารงบประมาณคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ด้านรู้จักตน ผู้นำควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความเสียสละ ด้านรู้จักชุมชน ผู้นำควรเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคนเป็นนักประสานงานที่ดีกับทุกองค์กร และเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั้งในและนอกองค์กร ด้านรู้จักเหตุ ผู้นำควรเป็นผู้เข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์ยึดหลักการบริหารงาน และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ที่ตนเองจะต้องรับผิดชอบ ด้านรู้จักผล ผู้นำควรเป็นผู้ที่มีเป้าหมาย มีความมุ่งมั่น และเป็นนักพัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่อย่างสม่ำเสมอ ด้านรู้จักบุคคล ผู้นำควรสื่อสาร และประสานงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาเปิดโอกาส และสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ศึกษาเล่าเรียน และเป็นผู้ที่เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านรู้จักกาล ผู้นำควรจัดทำนโยบายสามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหาก่อนและหลัง และเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการ ด้านรู้จักประมาณ ผู้นำควรกำหนดแผน หรือนโยบายมีความโปร่งใสบริหารงบประมาณคุ้มค่า และเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารจัดการ